

ПІД ПРАПОРОМ РАД.

Редакційна стаття харківських "Вістей" з дня 8 серпня ц. р.

В світовій імперіалістичній пресі брудною пінною хвилею здіймається з новою настирливістю галаслива агітація за інтервенцію в Китаї. Методи, форми, аргументація, провокаційні матеріали в цій кампанії — все це старе, вживане сотні раз в імперіалістичній практиці і заляжене до зовсім непристойного вигляду, як злиденне драгтя, що витягається з убогого реквізиту при кожній потребі: тут і "честь Велико-британії" і "підтримка напівкитайського уряду" і "рука Москви" і обов'язкові "нечувані звірства комуністів", і міллію поїдена від довгого вжитку лизучна казка про англійських місіонарок, невідомо чим — (так жалібно виходить!) — що вони були і ще невідомо куди і палачі їм повіди-зано, та в Бейпін надіслано і вилучено з них вимагають і т. д. Увесь арсенал убогої фантазії офіційної імперіалістичної агентури і секретних брехунів мобілізовано екстремним порядком на сторінки буржуазної преси, щоб підняти криваву інтервенціоністську хвилю, обґрунтувати і виправдати інтервенційні дії.

"Червона небезпека", "загроза цивілізованому світові" знову впливають, як агітаційний аргумент, причому апарат провокації не турбується навіть, щоб його творіння купити державою: в лави "оборонців цивілізації" потрапляють на цей раз і китайські генерали, що їх закликає англійська буржуазна преса припинити свою боротьбу і загальними зусиллями припинити "червону небезпеку".

Хижакський галас зрозумілий. Повстання селян у Китаї під гаслом боротьби за владу рад, що пірвоку тому спалахували окремими огнищами на півдні, перекидаються з повіту в повіт, охоплюють нині ледве не третину велетенської країни.

Лютий терор напівкитайського уряду, що від нього погляди десятки тисяч замордованих, не спинив озброєної, організованої боротьби за радянську владу, що розгортається нечуванним темпом. В районі боротьба за владу рад входять нині східна третина провінції Гуандун, західна половина Фуцзяня, багато місцевостей в провінції Чжецзян, майже вся провінція Цзянсі, суміжні з цією провінцією східна і південна смуги Гуаніа до самого міста Чанша, східна і південна частина (більш двох третин території) провінції Губей, де коло наступу червоних армій ледве

не замикається навкруги "Уханських міст" (Ганков, Ганан і Учан), західна і південна частини Гуансі, східна половина острова Гайнан і ряд повітів у Цзянсу на південь від гір Янцзи, тобто недалеко від самих Шангаї і Нанкіна. Разом це — терен, що охоплює більш-менш мільйонів людності, тобто десятки мільйонів дорослого трудового населення, що бере участь у аграрній революції, у створенні радянської влади, у революційній перебудові господарських і суспільних стосунків.

Хвилі радянської революції докочуються до великих промислових і адміністративних центрів, що за них особливо ревниво тримаються і напівкитайська влада, і імперіалісти.

Червоні армії наближаються до Утаня — адміністративного, промислового і військового центру провінції Губей, одного з найбільших економічних і робітничих центрів Китаю; райони радянської влади і Червона армія — близько від Нанчану — головного міста провінції Цзянсі; а 1 серпня радянська китайська армія заняла місто Чанша — центр Гуаніа, пункт на лінії залізниць, і там було встановлено радянську владу.

Але, коли ми задумаємося у зміст того, що зроблено і проголошено владою трудящих за ці дні, то легко збагнемо, що сід, залишений у свідомості трудящих цим коротким періодом, вже не зітреться ніколи і його не винищать ніякими репресіями, ніяким терором об'єднаних "цивілізованих" сил імперіалістичних англо-франко-японських канонірок, аеропланів і багнетів китайської отаманщини. Навпаки, поруч людям імперіалістично-генеральського білого терору яскравіше горітиме в свідомості мас думка про владу трудящих, що її реалізацію вони бачили і тримали в руках протягом тих чотирьох днів.

Своєрідні умови Китаю — його господарства, економіка, розселення, топографія, — зокрема повного бездоріжжя при величезній густоті населення, — утворюють умови, за яких мапа радянських територій в районах напруженої класової війни досить "пливка". Але й за цієї пливкості ми бачимо, що загальна тенденція руху цілком чітка: в нещадній боротьбі, під тиском, і після натисків, не зменшується, а надзвичайно швидко шириться терен повстань під комуністичним проводом, під прапором боротьби за радянську

владу; не зменшуються, а ростуть і зміцнюються Червоні армії, і разом з цим зростає все вище підноситься, все світліше горять у Китаї маяк рад, сягаючи не лише на весь терен Китаю, а й до інших багатомільйонних, пригноблених імперіалізмом трудових мас тихо-океанських і індо-океанських країн.

Перед цією велетенською загрозою об'єднуються і йдуть у кривавий наступ сили імперіалізму.

Інтервенціоністський галас

верещить тільки для оформлення і виправдання фактичної інтервенції, що здійснюється вже панцерниками і ескадриллями Англії, Франції й Японії.

Та не одурить цей галас світового робітництва. Свідомо того, що трудящі Китаю борються за світову справу трудящих, світовому об'єднанню хижаків робітництва й трудящих селянство світу протиставить своє гасло, свою дієву волю: Геть руки від китайських рад!

до п'ятого конгресу профінтерну.

15 серпня зібрався в Москві V конгрес Профінтерну. Значення цього конгресу збільшується тим, що він припадає на десятиліття існування Профінтерну.

В конгрес Профінтерну збирається в момент загострення світової економічної кризи, яку переживає капіталістичний світ. Криза промислових країн, криза аграрних країн, криза найбільш капіталістичної країни — Америки, — все це створює такі обставини, які ведуть до справжнього розвалу капіталізму. Але чим більше зростають суперечності капіталістичної системи, тим більше загострюється боротьба за нові форми буття, за новий перерозподіл світу. Розвиток соціалістичного будівництва СРСР спричиняється до мобілізації капіталістичних сил проти Радянського Союзу, що хотять перешкодити економічно й фінансово розвинути й підготувати нову війну. В середині ж кожної капіталістичної країни економічна криза спричиняє ще більший наступ на робітничо-селянський клас, ще більший визиск.

Насамперед, криза спричиняє лас до велетенського зростання безробіття. Близько 20 мільйонів безробітних — ось наслідок, до якого привело теперішнє капіталістичне панування. Капіталісти намагаються вивести тигар кризи перекастити на плечі робітничих мас. Тим вони, крім того, що викликають мільйони робітників на вулицю, позбавляють їх аsekураційної допомоги, готують їх на справжнє старцювання. Для тих же, що працюють на капіталістичних фабриках і заводах, запроваджується збільшений робочий день, зменшується зарплатня платню, скорочується дні роботи тощо. Капіталісти все більше пригнічують не лише робітництво, а й широкі селянські маси, особливо маси "колоніальних країн, які правлять за об'єкти капіталістичного грабунку.

Наступ капіталізму на широкі трудящі маси підсилює револю-

ційний рух у всьому світі, який (рух) геть скрізь поширюється й міцнішає. Якраз останні роки в період між попереднім і теперішнім конгресом Профінтерну були характерні з погляду величезного зростання страйкового руху, який широким хвилями прокотився по всьому світі. Глибину революційного руху вимірюється масштабами й характером страйкового руху в теперішній період. Насамперед, у страйках беруть участь такі маси неорганізованих досі робітників, які раніше цієї участі не брали.

Друга надзвичайно важлива риса теперішнього страйкового руху є те, що страйки здебільшого набирають політичного характеру, вилучаються у формі політичних класових боїв. Але ж тим жорстокіше буржуазія виступає проти робітників. Ніколи апарат державний не був до такої міри на послугах капіталістів у їхній боротьбі проти страйкерів, як тепер. Ніколи соціал-демократія не виступала так відверто в ролі буржуазного страйкового агента, як тепер.

Амстердамський Інтернаціонал виступає, як головна підпора капіталізму. Представники цього інтернаціоналу відверто вимагають від робітників іти на жертви ради капіталістичних інтересів. Вони ведуть перед у всьому наступі на плечі буржуазії, скерованому на погіршення всіх умов життя робітництва. Вони мобілізують страйковців, вони допомагають поліції розправлятися з революційними робітниками, — одно слово, вони провадять з такою самою послідовністю фашизацію профспілок, як за проваджують фашизацію всієї сучасної буржуазної державної системи. Слідом за соціал-демократами виступають праві "ліві" опортуністи, які так само на дивачайно гальмують і шкодять революціонізованню профспілковського руху. Праві перекручують тактику єдиного фронту, блокуючись з

соціал-демократичними ватажками; праві не дооцінюють революційних сил пролетаріату і переоцінюють сили соціал-демократії, "ліві" опортуністи штовхають на шлях сектанства, відриву від робітничих мас, отже, сприяють тій самій соціал-демократії.

Вся ця ситуація в міжнародному профспілковському руху визначає ті завдання, які стоять перед V конгресом Профінтерну. Одно з головних питань на цьому конгресі це — оцінка здійснення важливішої директиви попереднього конгресу Профінтерну, це про самостійне керівництво економічними боями. Профінтерн має тут не абиякий досвід і не абиякі успіхи. Тимчасом далі зростає класова боротьба з одного боку і поширення фашистських методів від реформістів — з другого, ставить це з більшою гостротою проблему про самостійне керівництво економічними боями.

Оцінка всієї попередньої роботи щодо методу боротьби, до завоювання більшості робітничих мас не лише в Європі, а й у колоніях; оцінка успіхів організаційної роботи й далі розгортання самостійних революційних профспілок і профпозицій, — це буде друге важливе питання на конгресі. Очевидно, дуже велику увагу віддасть конгрес справі неорганізованих.

Жінки-робітниці, молодь, не-кваліфіковані маси — їхня роль все збільшується і в виробництві, і в класовій боротьбі. Організація цих неорганізованих і методи цієї організації є дуже важлива й складна проблема, над якою працювала профспілка на підприєємствах, про профспілковий рух у колоніальних країнах, про ролі профспілок у соціалістичному будівництві СРСР, — всі вони займуть належне місце в роботі конгресу.

Робітники допомагають селянам.

Робітники Ізюмського паротяго-ремонтного заводу, що перебувають на відпустці, добровільно і з власного почину допомагають артиліям і комуністам семи близько розташованих до заводу сіл у збиранні врожаю.

Робітники станції Основи зібрали, по колгоспах Золочівського району врожай з 200 десятин пшениці. Не відстали й жінки робітників. Біля 1000 жінок вишили полоти колгоспні засіви. Вони вийняли 30 гектарів засіву.

На залізницях України використовують свою відпустку у збиральній кампанії 4,000 осіб.

перепустку. Порозумівшись з вартовим, можна звичайно й так пролізти.

Поміж кущів ялівцю та березовими лісами на степу щодня відбуваються військові виправи нашої сотні. Це ще нічого, коли б більше нічого не вимагали. Несешся вперед, лягаєш; від твого відходу стеблини та степові квіти гнутьсь туди й сюди. Прозорий пісок, коли на нього дивитись близько при землі, чистий як у лабораторії, і складається з багатьох дрібненьких облямків кварцу. Так і тягне занурити в нього руку.

Але найкраще не діти та ці берези край лісу. Вони схопили майже свій колір. Зараз стовбури світаються ясні та білі, а поміж них колдяться шовковата та прозора зелена настіль листя; в наступний момент все уже міняється на опалено-блакитне, сріблясте скраю, в якій тоне зелень; але зараз же вона темнішає в одному місці і робиться майже чорною, коли повз сонце проїде хмара. І ця тінь біжить, мов привид, вздовж білих стовбурів далі, через степ, аж до обрію, а тим часом берези вже стоять, мов прапори в свято, з білими штангами, перед червоно-золотистим полум'ям своїх листків.

Я часто так захоплююся цією грою найніжнішого світла та прозорих тінів, що майже не чую команди; на самоті починаєш спостерігати природу та любити її. Я ж тут маю небагато твористів і не бажаю, щоб його було більше, надто мало знає один одного, щоб можна було робити більше, ніж трохи балакати та ввечері грати в сім'яність та чотири.

(Далі буде)

ІДЕМО З РЕЗЕРВНОЮ ДОПОМОГОЮ НАШІЙ ПРЕСІ.

СОДБОРИ, ОНТ.

Товариші! Від імени пресового комітету в Содборні посилаю Вам почтовий переказ \$137.80 на допомогу нашої робітничо-фермерської пресі. Сума ця розподіляється так:

Передплата на "У.Р.В." \$2.00; пресовий фонд "У.Р.В." відділ ТУРФДім \$50.00; відділ Р.З.Т. \$25.00; тов. Тіах зібрав на листи на пресовий фонд \$23.90; з забави устроєної Жінвідділом в користь "Робітниці" \$36.90.

По \$5.00 на пресовий фонд "У.Р.В." зложили: М. Тихонюк, В. Н. Бучовський; Іван Пасичний \$4.00; по \$2.00: Д. Гунда, Йосиф Прохик, П. Кот; Петро Киверига, \$1.10; по \$1.00: Катерина Гобюньська, М. Заяць; Г. Гетманчук 50 ц.; Г. Мельничак 30 ц. Разом \$23.90.

Повторення: Передплата "У.Р.В." \$2.00

Пресовий фонд "У.Р.В." 98.90

Пресовий фонд "Робітниці" 36.90

Разом \$137.80

По правді сказати, наш відділ спізнився з допомогою нашої пресі, не все-ж таки нам, організованим робітникам, не дисувало останні позаді. Без огляду на велике безробіття, що дітнуло і наше місто Селборні, ми теж спішно з допомогою нашої пресі й зараз закликаємо і других класово свідомих робітників, щоб спішили з допомогою нашому дорогому провідникові.

З товаришським привітом, За комітет допомоги нашої пресі: Д. Барабан.

ДОМІНІОН, Н. С.

Товариші! Посилаю Вам \$3.00 як загалу передплату за "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд. Всі товариші читачі робітничо-фермерської пресі повинні пам'ятати, що нашої пресі ніхто не може, як ми самі її не можемо. Помогімо ми нашої пресі тим, коли вирішуватимемо загалу передплату й віднаємо її на слідуючий рік. Також при всякій нагоді стараймося збирати пресовий фонд.

З товаришським привітом, Стефан Філіпович.

ФІЦРОП ГАРБОР, ОНТ.

Товариші! Посилаю Вам \$4.00 на передплату "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд і різню закликаю наших читачів поспішити нашої пресі з допомогою, якої зараз дуже потрібно.

З товаришським привітом, В. Задорожний.

ВІДПОВІДЬ НАШОЇ ПРЕСІ.

Товариші! Посилаю Вам \$15.00, з того \$8.00 за минулу і на відновлення передплати на "У.Р.В.", \$3.00 на передплату "Б. М.", а \$3.00 на пресовий фонд "У.Р.В." Клану всіх задовжених передплатників, щоб негайно спішили з вирінуванням долгу, а також і з відновленням передплати на слідуючий рік.

З товаришським привітом, М. Карпюк.

ВАТЕРЛУ, ОНТ.

Дорогі Товариші! В цьому листі посилаю Вам почтовий переказ на суму \$36.35, з того \$18.50 на передплату обох часописів і журналі, \$1.25 на пресовий фонд "Робітниці" і \$16.00 на пресовий фонд "У.Р.В." Комітет, що складався з членства місцевих робітничих організацій, старався по своїм силам придбати передплату і пресового фонду для нашої робітничо-фермерської пресі, хоч завдяки теперішньому безробіттю важко було багато зробити.

На пресовий фонд "У.Р.В." зложили: І. Гальбінчук \$5.00; С. Сірко \$2.00; М. Горюньський \$1.50; по \$1.00: Ю. Ласковський, Ф. Пичель, І. Шур, Н. Бандаур, А. Керулюк 75 ц.; по 50 ц.: А. Пичель, П. Дмитришин, І. Мохорук, І. Слободян, М. Савітін; по 25 ц.: В. Мимохля, А. Максимішин, В. Чорнов, М. Янівчук. Разом \$16.75.

Відгінено 15 ц. на почтову переписку.

Всім жертводавцям щира подяка. За комітет: П. Дмитришин.

ПОНТСТАВН, АЛТА.

Дорогі Товариші! Вже третій рік, як я приїхав з Галичини, і за цей час прихилилось мені читати іску українську пресу в Канаді. Читав я "У.Г." стало, як такий час до часу попадає мені до рук "К.Ф." і "К.У.". Признюсь, що ні одна з цих українських животоблагодійних не припала мені до вподоби, бо всі вони відносяться до робітничого руху. Лише одиниця української робітничо-фермерської пресі в Канаді заслугоє на пошери українських свідомих робітників, бо лише вона заступає робітничі інтереси. То-ж вислаю \$2.00 на передплату "У.Р.В.", бо хочу стати передплатником дісного робітничого часопису, а \$1.00 жертвую на пресовий фонд.

З товаришським привітом, С. Матеичук.

ВІДПОВІДЬ НАШОЇ ПРЕСІ.

Товариші! Посилаю Вам \$4.00 на передплату "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд і різню закликаю наших читачів поспішити нашої пресі з допомогою, якої зараз дуже потрібно.

З товаришським привітом, В. Задорожний.

ВІДПОВІДЬ НАШОЇ ПРЕСІ.

Товариші! Посилаю Вам \$4.00 на передплату "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд і різню закликаю наших читачів поспішити нашої пресі з допомогою, якої зараз дуже потрібно.

З товаришським привітом, В. Задорожний.

ВІДПОВІДЬ НАШОЇ ПРЕСІ.

Товариші! Посилаю Вам \$4.00 на передплату "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд і різню закликаю наших читачів поспішити нашої пресі з допомогою, якої зараз дуже потрібно.

З товаришським привітом, В. Задорожний.

ВІДПОВІДЬ НАШОЇ ПРЕСІ.

Товариші! Посилаю Вам \$4.00 на передплату "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд і різню закликаю наших читачів поспішити нашої пресі з допомогою, якої зараз дуже потрібно.

З товаришським привітом, В. Задорожний.

ВІДПОВІДЬ НАШОЇ ПРЕСІ.

Товариші! Посилаю Вам \$4.00 на передплату "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд і різню закликаю наших читачів поспішити нашої пресі з допомогою, якої зараз дуже потрібно.

З товаришським привітом, В. Задорожний.

ВІДПОВІДЬ НАШОЇ ПРЕСІ.

Товариші! Посилаю Вам \$4.00 на передплату "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд і різню закликаю наших читачів поспішити нашої пресі з допомогою, якої зараз дуже потрібно.

З товаришським привітом, В. Задорожний.

ВІДПОВІДЬ НАШОЇ ПРЕСІ.

Товариші! Посилаю Вам \$4.00 на передплату "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд і різню закликаю наших читачів поспішити нашої пресі з допомогою, якої зараз дуже потрібно.

З товаришським привітом, В. Задорожний.

ВІДПОВІДЬ НАШОЇ ПРЕСІ.

Товариші! Посилаю Вам \$4.00 на передплату "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд і різню закликаю наших читачів поспішити нашої пресі з допомогою, якої зараз дуже потрібно.

З товаришським привітом, В. Задорожний.

ВІДПОВІДЬ НАШОЇ ПРЕСІ.

Товариші! Посилаю Вам \$4.00 на передплату "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд і різню закликаю наших читачів поспішити нашої пресі з допомогою, якої зараз дуже потрібно.

З товаришським привітом, В. Задорожний.

ВІДПОВІДЬ НАШОЇ ПРЕСІ.

Товариші! Посилаю Вам \$4.00 на передплату "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд і різню закликаю наших читачів поспішити нашої пресі з допомогою, якої зараз дуже потрібно.

З товаришським привітом, В. Задорожний.

ВІДПОВІДЬ НАШОЇ ПРЕСІ.

Товариші! Посилаю Вам \$4.00 на передплату "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд і різню закликаю наших читачів поспішити нашої пресі з допомогою, якої зараз дуже потрібно.

З товаришським привітом, В. Задорожний.

ВІДПОВІДЬ НАШОЇ ПРЕСІ.

Товариші! Посилаю Вам \$4.00 на передплату "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд і різню закликаю наших читачів поспішити нашої пресі з допомогою, якої зараз дуже потрібно.

З товаришським привітом, В. Задорожний.

ЕРІХ МАРІА РЕМАРК

На західному фронті без змін

Переклав з німецької мови Ж. Бургарт.

(41)

(Продовження)

Вона каже:—Потім я ще можу виспатися". Я підводжусь.—"Я зараз не піду на фронт, мамо, Я раніше пробуду чотири тижні в бараках. Звідтіля я може колись у недовго ще приїду".

Вона мовчить. Тоді вона питає тихо:—"Чи ти дуже боїшся?"

"Ні, мамо".

"Я хотіла тобі ще сказати: бережись жінок там у Франції. Вони там погані".

Ах, мамо, мамо, для тебе я дитина: чому я не можу прокласти голову тобі на груди й плакати? Чому я завжди мушу бути сильнішим та спокійнішим? Я б теж хотів хоч раз заплакати та почути вітні слова, як і справді небагато більший за дитину; в шафі ще висять мої короткі штани; це ж було недавно, чому ж вони вже минулися?

Я кажу якомога спокійніше:—"Там, де ми стоїмо, нема жінок, мамо".

"І будь обережним там у полі, Павлу".

О, мамо, мамо, чому я не візьму тебе в обійми, щоб нам померти разом? Які ж ми нещасні собаки!

"Добре, мамо, я буду обережний".

"Я шодня за тебе молитимуся, Павлу".

Ах, мамо, мамо, встаньмо й ідемо назад повз ці роки, щоб весь цей тигар на нас уже не лежав, назад, де тільки ти та я, мамо.

"Може ти можеш влаштуватися, де безпечніше".

"Так, мамо, може я влаштуюся при кухні; це можливо".

"Так влаштуйся, не слухай, що будуть казати".

"Про це я не дбаю, мамо".

Вона зітхає. Її обличчя це біле світло в темноті.

"Тепер тобі треба спати, мамо".

Вона не відповідає. Я встаю